

KOMPETENTNI/A ODGOJITELJ/ICA DJECE RANE I PREDŠKOLSKE DOBI

*- profesionalne kompetencije
i njegova/njezina osobnost*

Marija Ivanković, prof.

Crikvenica, 4. – 6. studenoga 2016.

2

VIDITE LI ISTO ŠTO I JA?

A ŠTO OVDJE VIDITE?

A OVDJE, ŠTO SLIKA PRIKAZUJE?

U STVARI, OVO JE PRAVA SLIKA!

POGLEDAJTE OVU STVARNOST (OPASNOST)!

A TEK ŠTO NAM OVE SLIKE GOVORE, JE
LI SLOBODA BEZ GRANICA VAŠ IZBOR?

8 UREĐENOST SUSTAVA RANOG I PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

- KOJI PROPISI?
- USTAV REPUBLIKE HRVATSKE
- ZAKONI

Trebaju li nam propisi?
Moramo li poštovati propise?
Zašto neke propise
poštujemo, a neke ne?

- PRAVILNICI
- POSLOVNICI
- DOKUMENTACIJA
- ODLUKE

KAKVU ODGOJITELJICU ŽELIM ZA SVOJE DIJETE?

9

- ➔ **Prije svega želim kompletnu osobu, suosjećajnu i razumnu koja se prema djeci odnosi kao prema osobama, ali i da je spremna primiti i davati ljubav.**
- ➔ **Od odgojitelja očekujem da moje dijete odgaja u duhu pozitivnih društvenih vrijednosti.**
- ➔ **Očekujem osobu koja će ulijevati djeci povjerenje i mirnoću. Jasno je da odgojitelj mora biti profesionalan, ali vrlo je važno da posao obavlja s ljubavlju i da voli svoj poziv, ali i djecu.**
- ➔ **Osoba koja je prije svega puna strpljenja, ljubavi i razumijevanja. Osoba koja ima vremena posvetiti se djetetu, a ne da se boravak djece u vrtiću pretvori u “kaotično i nesigurno traženje”.**

ODGOJITELJ/ICA - PROFESIJA

10

- **Odgovarajuća stručna sprema (za sada odgojitelj predškolske djece, VŠŠ), za tri godine - Bolonjski proces (trogodišnji studij – prvostupnik/ca predškolskog odgoja).**
- **Svakodnevno usavršavanje za rad i život, empatična za potrebe djece i roditelja, osoba koja je dobro informirana o zaštiti i prevenciji tjelesnog i psihičkog zdravlja djece.**
- **Dobro znanje Obiteljskog zakona (*važno je znati sve što pomaže odrastanju djeteta u obitelji*) radi poduzimanja mjera za zaštitu djece i zakona koji uređuje predškolsku djelatnost.**
- **Svijest o tome da završetkom školovanja nisi odgojitelj u cjelini – važan je rad na sebi, odnosno praksa.**
- **Važnost cjeloživotnog obrazovanja.**
- **Spremnost na situacijska djelovanja u odgojnim skupinama (treba znati prepoznati nasilje među djecom ili nasilje u obitelji, ali i pravilno reagirati).**

KOJE KOMPETENCIJE MORA POSJEDOVATI?

11

- ➔ **Sve kompetencije koje i dijete treba steći u dječjem vrtiću: prije svega on/ona mora unaprijediti odnose koje se odnose na komunikaciju na materinskom jeziku, elementarnu komunikaciju na stranim jezicima, matematičke kompetencije i osnovne kompetencije u prirodoslovlju i tehnologiji, digitalne kompetencije, učiti kako učiti, socijalne i građanske kompetencije, inicijativnost i poduzetništvo, kulturnu svijest i izražavanje te motoričke kompetencije primjerene dobi.**
- ➔ **A gdje je stvaralaštvo, autonomija i još puno toga?**

KOMPETENTAN ODGOJITELJ/ICA – POTREBA SUVREMENOG DOBA

12

- Redovito školovanje
- Stručno usavršavanje
- Cjeloživotno obrazovanje
- Težnja za promjenama koje nameće suvremeni način života i napretka
- Život u stvarnosti
- Profesionalizam i osobna izgrađenost (duhovnost)
- Imati na umu da vaš vrtić mora biti po mjeri djeteta, odnosno kao drugi djetetov dom
- Činite djeci i roditeljima samo ono što biste željeli da i oni vama učine
- Svakodnevna uporaba literature, interneta i praćenje časopisa za djecu i odrasle

POŽELJNE OSOBINE ODGOJITELJICE

13

- **Cjelovita osoba, stručna, odgovorna, dosljedna, predana djeci i zvanju.**
- **Osoba koja zna voljeti, koja razumije druge (djecu i roditelje kao i svoje kolegice/suradnike u vrtiću).**
- **Osoba spremna na pomoć, razumijevanje, akciju, strpljiva, produhovljena osoba koja ima identitet, samouvjereni osoba puna samopouzdanja, osoba koja se ne boji govoriti o onom što osjeća, nježna osoba, pažljiva, dobra, ljubazna, profesionalno nasmiješena, osoba iz koje zrači duhovnost i kreativna osoba.**

KOMUNIKACIJA U ODGOJNOJ SKUPINI

14

- **Neformalni razgovori – upoznaj sve članove svoga tima (djecu i njihove roditelje)**
- **Izgradite povjerenje, osobne odnose, profesionalne odnose**
- **Podijelite voditeljske uloge**
- **Pohvalite uvijek one koji to zaslužuju**
- **Dopustite članovima svoga tima da i oni donose odluke**
- **Dopustite pogreške i riskirajte (ako je to potrebno)**
- **Budite dosljedni i smireni u svim situacijama**
- **Saslušajte svakog člana svoga tima**
- **Branite ono u što vjerujete i pokažite to svojim dobrim primjerom**

DJELA GOVORE VIŠE OD RIJEČI!

15

- ➔ **Budite strpljivi i uporni, nemojte gubiti živce!**
- ➔ **Budite ljubazni i iznad ljudskih slabosti (ogovaranja) i sličnih pojava!**
- ➔ **Budite onakvi kakvi jeste, ali izgradite svoju osobnost!**
- ➔ **Govorite i kad šutite jer će vas tako najbolje razumjeti oni do kojih vam je stalo!**

NAUČITE AKTIVNO SLUŠATI DRUGE – OSOBITO RODITELJE

- **Zauzmite pozitivno stajalište, jer ne možete pažljivo slušati, ako niste zainteresirani.**
- **Usredotočite se i slušajte sve do detalja (nađite vremena).**
- **Naučite suspregnuti želju da nekoga prekinete i onda kad vam sugovornik daje netočne informacije.**
- **Gledajte drugu osobu u oči, tako osoba ima osjećaj da vam je važna.**
- **Potičite osobu na razgovor – Recite mi nešto više u svezi s... ili sl.**
- **Ponovite ono što mislite da ste čuli, tako ćete izbjeći zabunu.**
- **Pronađite zajedničke interese (vodite nevezane razgovore) profesionalno.**
- **Služite se govorom tijela kako biste pokazali zanimanje.**
- **Nemojte prosuđivati osobu koja govori – samo slušajte i učite.**
- **Naučite najprije slušati, nakon toga govorite.**
- **Vježbajte, vježbajte sve dok sa svim osobama ne postignete uspjeh u komunikaciji aktivnog slušanja.**

KAKO POSTUPATI S NEZADOVOLJNIM OSOBAMA (RODITELJIMA)

17

- **Naučite pronaći rješenje koje će zadovoljiti osobu (roditelja). Nikad nemojte dopustiti da osoba stekne dojam da niste učinili sve što ste mogli kako biste joj pomogli.**
- **Ljutite osobe i razočarane vašim postupcima uvijek slušajte što vam imaju reći pa tek onda vi govorite.**
- **Ostanite smireni, nemojte zauzimati obrambeno stajalište (najčešće su osobe ljute na situaciju, a ne na vas).**
- **Nemojte se svađati s drugim osobama, nego zahvalite osobi što vam je iznijela svoje osjećaje (emocionalna i socijalna inteligencija).**
- **Omogućite osobama da “ispušu” svoju ljutnju i frustracije i pokušajte mirno i zajednički pronaći rješenje problema.**
- **Spustite glas, to će i ljutita osoba učiniti.**
- **Ponekad je nezadovoljstvo drugih neizbježno, ali vaša veličina je u tome da im pokažete kako (iako u stresu) vladate situacijom.**
- **Nikad nemojte dopustiti da vas srdžba drugih spriječi da učinite najbolje svoje poteze, jer vi trebate korisnike (roditelje), a ne oni vas.**

RAZGOVOR TELEFONOM

18

- **Ako imate telefon u sobi, onda odgovorite na poziv nakon što zazvoni drugi ili treći put (kad dugo zvoni izaziva živčanost osobe koja zove).**
- **Uvijek izgovorite tri stvari kad se javljate na zvonjavu telefona:**
 - *Pristojno pozdravite (Dobar dan)*
 - *Navedite ime svoga vrtića (DV RADOST)*
 - *Recite svoje ime (pri telefonu Marija).*
- **Prije nego što dignete slušalicu nasmiješite se, time će vaš glas zvučati ljubaznije čak iako se ne osjećate baš najugodnije ili vam telefon ometa rad s djecom.**
- **Govorite razumljivo, nemojte mumljati i govoriti brzo, ne govorite istovremeno sa strankom s druge strane, jer se neće uspostaviti komunikacija.**
- **IT tehnologija u dječjem vrtiću (ne u odgojno-obrazovnoj skupini)**

ODGOJITELJI - VI STE PORUKA!

19

- ▶ U svom govoru uvijek morate biti dosljedni – govoriti iz srca.
- ▶ *Ljudi mogu ostvariti istinski kontakt s drugim ljudima samo na ljudskoj, osobnoj razini* – to se odnosi na sve (od predsjedničkih kandidata do članova obitelji tijekom razgovora uz ručak).
- ▶ Iako to zvuči jednostavno i samo po sebi razumljivo, ali treba znati da većina ljudi provede cijeli život nastojeći *preslikavati i oponašati druge*, govoreći ono što mislimo da bismo trebali govoriti, prikrivajući ono što zaista osjećamo, gubeći se u labirintu tehnoloških izuma i skrivajući se iza atraktivnih mogućnosti visoke tehnologije.

JA – MOJE SAMOPOUZDANJE

20

- ➔ **Važno je, umjesto psihoterapije i velikog broja provedenih sati na stručnim usavršavanjima za podizanje vlastitog samopouzdanja upitati se – *Tko smo, u što vjerujemo, kakvu poruku želimo prenijeti i kakve osjećaje imamo prema svojim najbližima (djeci, njihovim roditeljima, drugim suradnicima).***
- ➔ **Pošteni odgovori na ove upite, koje si rijetko postavljamo, neće nam otkriti samo *što* reći nego i *kako* to reći.**

ODGOJITELJI!

- ▶ Nikad nemojte smetnuti s uma:

VI STE PORUKA!

- ▶ Pustite riječi neka izlaze iz srca!
- ▶ Da biste komunicirali iz srca, **morate poznavati sebe i biti dosljedni sebi.**

ODGOJITELJI – NE ZABORAVITE!

22

- ➔ **Roditelji vam povjeravaju najdragocjenije bogatstvo koje imaju, to su njihova djeca i učinite sve da njihovo povjerenje opravdate i njihovu i vašu djecu – bisere brižno čuvajte u školjci sigurnosti i sretnog djetinjstva u vašem vrtiću!**
- ➔ **Vi ste najsretnija bića jer živite tisuće života (djece, njihovih roditelja/staratelja, braće i sestara, baka i djedova i brojnih prijatelja).**

○ JA SAM UČITELJ

○ John W. Schlatte

23 Ja sam učitelj.

➤ **Rođen sam istoga časa kada se pitanje vinulo s djetetovih usana.**

➤ Bio sam mnogo ljudi na mnogo mjesta.

➤ Ja sam Sokrat koji potiče mlade Atenjane da propitivanjem otkriju nove ideje.

➤ Ja sam Anne Sullivan koja ukucava tajne svemira u ispruženu ruku Hellen Keller.

➤ **Ja sam Ezop i Hans Christian Andersen koji otkrivaju istinu kroz bezbrojne priče.**

➤ Ja sam Marta Collins koja se bori za pravo svakog djeteta na školovanje.

➤ Imena onih koji su se bavili mojom strukom odzvanjaju poput muzeja slave za čovječanstvo... Booker T., Washington, Buda, Konfucije, Ralph Waldo Emerson, Leo Buscaglia, Mojsije i Isus.

➔ **Ja sam i oni čija su imena i lica odavno zaboravljena, ali čije će poduke **nik** biti zauvijek zapamćeni u postignućima njihovih učenika.**

- ➔ Plakao sam od radosti na vjenčanjima svojih bivših učenika, smijao se sretan pri rođenju njihove djece i stajao glave spuštene u boli i tuzi uz grobove iskopane za premlada tijela.
- ➔ **U jednom se danu od mene tražilo da budem glumac, prijatelj, medicinska sestra i liječnik, trener, pronalazač izgubljenih stvari, zajmodavac, taksist, psiholog, drugi roditelj, prodavač, političar i povjerenik.**
- ➔ Unatoč zemljovidima, kartama, formulama, glagolima, pričama i knjigama, zapravo nisam imao o čemu poučavati, **jer su moji učenici trebali učiti samo o sebi, a znam da valja upoznati cijeli svijet prije no što saznaš tko si.**

- ▶ Ja sam paradoks. Govorim najglasnije kad najpozornije slušam. Moji su najveći talenti u tome što sam voljan oduševljeno primiti od svojih učenika.
- ▶ Materijalno bogatstvo ne spada u moje ciljeve, no ja sam cjelodnevni tragač za blagom nastojeći pronaći nove mogućnosti za izražavanje talenata svojih učenika te u stalnoj potrazi za onim talentima koji katkada leže zakopani u samoobezvređivanju.
- ▶ **Ja sam najsretniji od svih radnika.**
- ▶ **Liječniku je omogućeno da u jednom čarobnom trenutku pripusti život u svijet. Meni je omogućeno da vidim život kako se ponovno rađa svakog dana s novim pitanjima, zamislima i prijateljstvima.**
- ▶ **Arhitekt zna da će, bude li pomno gradio, njegova građevina možda potrajati stoljećima. Učitelj zna da će, graditi s ljubavlju i istinom i ono što gradi trajat će zauvijek.**

Ja sam ratnik koji svakoga dana vodi bitke s pritiscima, pesimizmom, strahom, konformizmom, predrasudama, neznanjem i apatijom. No, imam ove saveznike: inteligenciju, znatiželju, roditeljsku potporu, individualnost, kreativnost, vjeru, ljubav i smijeh; svi hrle pod moj stijeg s nesalomljivom potporom.

I kome trebam zahvaliti za ovaj prekrasan život koji imam s toliko sreće iskusiti, nego vama, roditeljima. Jer vi ste mi ukazali veliku čast povjerivši mi svoj najveći doprinos vječnosti, svoju djecu.

I tako imam prošlost koja je bogata sjećanjima. Imam sadašnjost koja je izazovna, pustolovna i zabavna, jer mi je dopušteno da provodim dane s budućnošću.

Ja sam učitelj i svakog dana za to zahvaljujem Bogu.

Hvala na pozornosti!

telefon: +385 (1) 4569 023; 4594 444

faks: +385 (1) 4594 213

e-pošta: mivankov@mzos.hr

Donje Svetice 38, 10000 Zagreb

PROFESOR
BALTAZAR
ODGOVARA